

Verkenning april 2024

*Naar een publiek private samenwerking
voor het energiegebied ATT*

Samenvatting & advies

Sinds 2022 onderzoeken de gemeenten **Almelo, Tubbergen** en **Twenterand**, samen met de provincie Overijssel, de mogelijkheden voor **windturbines** in het gebied langs hun gemeentegrenzen (ATT). Dit onderzoek is een verdere uitwerking van de Regionale Energie Strategie (RES), waarin is afgesproken dat de 14 Twentse gemeenten en de provincie in 2030 1,5 TWh wind- en zonne-energie willen opwekken. Het belangrijkste uitgangspunt is, dat het gaat om een samenwerking tussen lokale partners, die rekening houdt met de wensen van de omwonenden. Ook moet hinder van windturbines zoveel mogelijk worden voorkomen. Bij de ontwikkeling van windturbines streven de drie gemeenten en provincie naar minimaal 50% en bij voorkeur 100% lokaal eigendom. Afspraken over lokaal eigendom worden in een gebiedsproces verder vormgegeven. De voorkeur gaat uit naar **samenwerking** tussen overheden, grondeigenaren, lokale ondernemers, lokale energiecoöperaties en inwoners; een publiek-private samenwerking (**PPS**).

Een onafhankelijke **verkenning met lokale partijen** heeft van januari tot en met april 2024 plaatsgevonden om te onderzoeken of en welke vormen van een **PPS** mogelijk zijn. Alle stakeholders hebben **constructief** deelgenomen aan het proces, inclusief omwonenden die kritisch staan tegenover windturbines. De **diversiteit** aan belangen van de stakeholders is erkend, besproken en in kaart gebracht. Er is **bereidheid** voor een nadere uitwerking van een **publiek-private samenwerking (PPS)** voor de realisatie van windturbines in het zoekgebied ATT Twente.

Een **maatwerk aanpak** is vereist voor de verdere opzet van een PPS binnen het Energiegebied ATT Twente. Dit vraagt om verdiepende vervolggesprekken en het opstellen en ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst.

Een gebiedseigen **governance** moet worden opgezet om de objectiviteit van het proces te waarborgen en de belangen en taken van diverse stakeholders vast te leggen. De governance voorziet in een duidelijke rolverdeling voor de initiatiefnemers, de projectgroep en alle relevante stakeholders om zo een effectieve implementatie te garanderen.

Het maatwerk PPS en de bijbehorende governance worden in detail uitgewerkt en opgeleverd in de **komende twee maanden**.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Even voorstellen	4
Achtergrond	5
Opdracht en proces	8
Verkenning	10
Conclusie en vervolgstappen	23

Even voorstellen... de verkenners

Erik Back

Onafhankelijk Verkenner

erik@landeradvies.nl

06 22 47 76 21

Anne Dannenberg

Projectondersteuner & Omgevingsmanager

anne@landeradvies.nl

06 39 60 77 79

Achtergrond

Een gezamenlijke opgave

- ❖ Sinds **2022** onderzoeken de gemeenten Almelo, Tubbergen en Twenterand, samen met de provincie Overijssel, de mogelijkheden voor **windturbines** in het gebied langs hun gemeentegrenzen (**ATT**).
- ❖ Dit onderzoek is een verdere uitwerking van de Regionale Energie Strategie (**RES**), waarin is afgesproken dat de 14 Twentse gemeenten en de provincie in **2030 1,5 TWh** wind- en zonne-energie willen opwekken.
- ❖ Gemeente **Almelo** heeft al een bod van 157 GWh voor wind- en zonne-energie vastgesteld en kijkt voor windturbines alleen naar het ATT-gebied.
- ❖ Gemeente **Tubbergen** heeft twee zoekgebieden voor windturbines, Langeveen en het ATT-gebied, en draagt bij aan het gezamenlijke bod voor Noordoost Twente van 225 GWh.
- ❖ Gemeente **Twenterand** streeft naar 82 GWh wind- en zonne-energie, waarbij alleen het ATT-gebied geschikt wordt geacht voor windturbines.
- ❖ Gezamenlijk zien de drie gemeenten ruimte voor **6 tot 10 windturbines** in het hele **ATT-gebied**, wat jaarlijks 120 tot 180 GWh energie kan opwekken. De voorkeur gaat uit naar samenwerking tussen grondeigenaren, inwoners, energiecoöperaties, ondernemers en overheden, vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (**PPS**). Gestreefd wordt naar 100% lokaal eigendom.
- ❖ Een onafhankelijke **verkenner**, de heer Erik Back, voert gesprekken met verschillende partijen van januari tot en met april 2024 om te onderzoeken of en welke vormen van **PPS** mogelijk zijn.

Opdracht en proces

Opdracht en beoogd resultaat

Gezamenlijke uitgangspunten

- ✓ Samenwerking met lokale partijen is essentieel.
- ✓ Minimale overlast van windturbines:
  - Geluidsnorm van maximaal 45 dB Lden per jaar, tenzij strengere landelijke regels van toepassing zijn.
  - Geluidsnorm van maximaal 39 dB Lnight in de nacht.
  - Voorkoming van overlast door laagfrequent geluid, slagschaduw en verlichting.
- ✓ Streven naar maximaal 100% lokaal eigendom, met minimaal 50%.
- ✓ Minimale jaarlijkse opbrengst van 15 GWh per windturbine, om het aantal windturbines te beperken.

Rol van de verkenner

- ✓ In kaart brengen van belangen en conflicten van potentiële partners voor een Publiek-private Samenwerking voor de realisatie van windturbines in het ATT-gebied.
- ✓ Onderzoeken welke partijen een bijdrage willen leveren aan het ontwikkelen van een lokaal windinitiatief, inclusief hun rollen, inbreng, zeggenschap en regie.
- ✓ In het vervolgdeel van de verkenning levert de verkenner een maatwerk oplossing voor een mogelijke PPS in het ATT gebied en wordt ingezoomd op de governance van de mogelijke PPS en de overleg organen die daar bij nodig zijn.

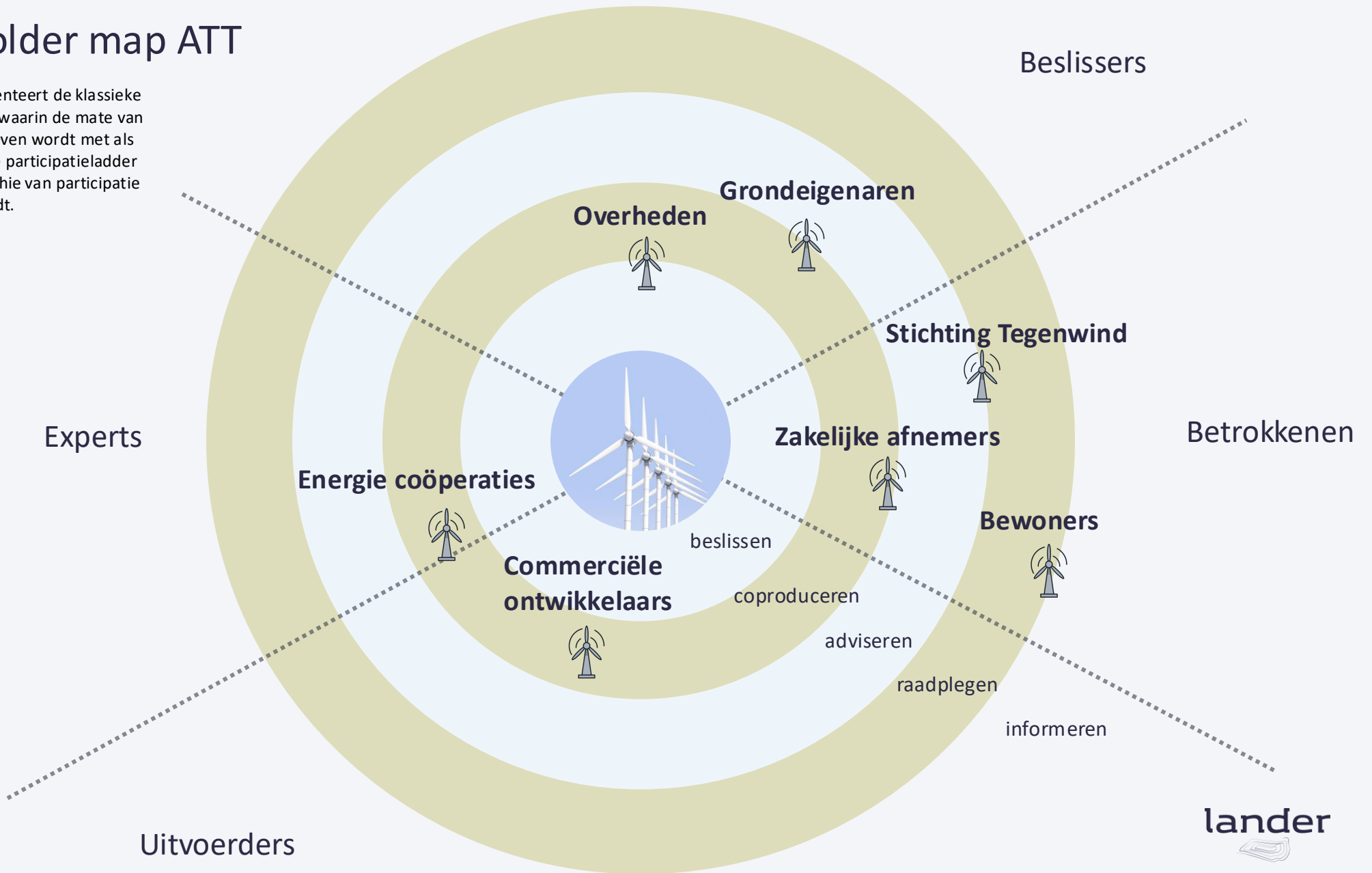
Mogelijke vormen van samenwerking en de daarbij behorende governance worden voorgelegd aan het Bestuurlijk Overleg Energiegebied ATT voor bespreking en besluitvorming in juni 2024.

Verkenning

Stakeholder map ATT

Dit model representeert de klassieke stakeholder map waarin de mate van invloed weergegeven wordt met als extra dimensie de participatieladder waarin de hiërarchie van participatie verduidelijkt wordt.

De Gemeente **Almelo** heeft een sterke focus op het belang van lokaal eigendom binnen het ATT project. Hoewel de gemeente op dit moment **geen actieve financiële deelname** nastreeft, staat zij ervoor open op verzoek van het gebied, financieel te participeren. Het idee **van lokaal eigendom wordt gezien als een essentieel aspect** van het project met het uiteindelijke doel om lokale gemeenschappen in staat te stellen om duurzame energieprojecten te ontwikkelen en te beheren, terwijl ze tegelijkertijd profiteren van de gegenereerde opbrengsten.

De gemeente **Tubbergen** erkent de waarde van lokaal eigendom, maar heeft tot nu toe **geen directe intentie om financieel actief deel te nemen**. Hoewel de gemeente Tubbergen geneigd is om het **lokale eigendom in te vullen door middel van de ECNOT**, blijft zij openstaan voor alternatieve benaderingen van overheidsdeelname. Het beleid van de gemeente Tubbergen benadrukt de belangrijke rol van lokale gemeenschappen in eigendomsstructuren, maar laat ruimte voor flexibiliteit in de keuze van participatiemodellen.

De gemeente Twenterand wil de regie met betrekking tot de realisatie van turbines in haar eigen gemeente in eigen handen houden **en actief mee ontwikkelen**. Dit betekent dat de gemeente streeft naar **100% lokaal eigendom** en daarmee ook financieel wil participeren. De gemeente Twenterand ziet een belangrijke verbinding tussen het zonnepark en de te realiseren windturbines. Door als gemeente financieel bij te dragen aan de ontwikkeling van windturbines, wordt er een bijdrage geleverd aan hernieuwbare energie en tegelijkertijd is dat een kans om de opbrengsten terug te laten vloeien naar de inwoners van Twenterand. Hiermee leveren zij een bijdrage aan het bestrijden van bijvoorbeeld **energiearmoede** en de ondersteuning van lokale energieprojecten.

Overijssel kent twee regio's waarvoor een **RES** wordt opgesteld, West-Overijssel en Twente. Overijssel zet in op een aantal **grootschalige clusters** met windturbines. Zo wordt versnippering van landschap in de provincie voorkomen. Zij heeft **vier gebieden** aangewezen die gebruikt kunnen worden voor grootschalige clusters met windturbines. Een daarvan is het **A35/ATT** gebied.

Provincie Overijssel streeft naar **minimaal 50% lokaal eigendom**.

Binnen het ATT project zijn zij samen met de drie gemeenten initiator en zullen in het vervolg van het project de rol van **bevoegd gezag en** mogelijk **grondeigenaar** vervullen.

“**Waterschap Vechtstromen** wil per 2030 energieneutraal worden en de eigen energievraag op duurzame wijze zelf opwekken. Dat impliceert dat het Waterschap daar ook in **investeert**. Allereerst op **eigen locaties**, maar daar is onvoldoende ruimte om de hele vraag te dekken. Vechtstromen staat open voor geschikte projecten, dat wil zeggen projecten met onder meer een aanvaardbare businesscase en lokaal draagvlak en een open houding naar de omgeving om ook te kunnen participeren. Uitgangspunt is om **een goede buur** te zijn. Vechtstromen vindt het belangrijk dat volgens deze principes wordt ontwikkeld en zoekt nadrukkelijk partners die op deze wijze gezamenlijk dan wel in opdracht willen ontwikkelen. Vechtstromen wil op deze wijze ook bijdragen aan de realisatie van de afspraken uit de Regionale Energiestrategie (RES). Vechtstromen wijst er op, dat voor eventuele deelname aan en investering in projecten zoals nu voorzien in dit projectgebied, een besluit nodig is van haar Algemeen Bestuur.”

Uitgangspunten stakeholders

Grondeigenaren

Zandwinning Oosterweilanden B.V. is een samenwerking tussen vier zandwinbedrijven. De vier zandwinbedrijven zijn gerenommeerde bedrijven, met elk vele jaren ervaring in de zandwinning. De BV heeft als doel het duurzaam exploiteren van de zandwinning Oosterweilanden. Zandwinning Oosterweilanden heeft een positieve houding ten opzichte van het initiatief voor windturbines in het ATT gebied. Ze zien **mogelijkheden voor plaatsing op hun grondgebied** en zijn bereid om actief deel te nemen aan de ontwikkeling, financiering en afname van windenergie. Belangrijk voor hen is dat de **lokale omgeving** nauw wordt betrokken bij het proces en dat het resultaat voor iedereen positief is.

Vereniging Duurzaam ATT

Vereniging Duurzaam ATT representeert grondeigenaren onder leiding van Pondera uit de Weitemanslanden. Deze grondeigenaren zien de ontwikkeling van windenergie in het gebied als **onafwendbaar**. De plannen van de gemeenten en de provincie en de reeds commerciële ontwikkelaars in het gebied geven daartoe voldoende aanleiding. In dit licht hebben grondeigenaren zich verenigd onder het motto dat **'als er windenergie komt, dan wel onder lokale regie'**. De grondeigenaren zien dit als belangrijke voorwaarde om het gebied leefbaar te houden. Immers is het van belang dat de **leefkwaliteit** op orde blijft en dat het fijn wonen, werken en leven in het gebied is. Met deze lokale regie wordt ook het onderdeel lokaal eigendom nader ingevuld, waarbij de omgeving nauw betrokken wordt en er naast lokale lasten óók lokale lusten zijn.

Overige

De overige grondeigenaren geven een **wisselend beeld** af. Er zijn voor- en tegenstanders van de plaatsing van windturbines op hun land, maar ook neutrale ondernemers. De redenen hiervoor lopen ook wijd uiteen. Sommigen zijn principieel tegen, anderen zijn de mening dat er nog te weinig duidelijkheid is over de verdeling van de financiële vergoedingen.

De **Energiehub Twenterand** is een innovatief knooppunt waar duurzaam opgewekte energie op een slimme manier lokaal wordt uitgewisseld, opgeslagen en omgezet naar groene waterstof. De energiehub is een **potentiële afnemer van de opgewekte groene stroom** en kan daarbij dienen als buffer tussen vraag en aanbod van energie, om zo het **overvolle stroomnet te ontlasten**. Dit initiatief is een samenwerking van partijen, waarvan **Hydronex de penvoerder** is. Hydronex initieert, ontwikkelt, financiert en exploiteert slimme energiehubbs waarin waterstof en energieopslag een rol speelt. **De H2Hub-Twente is partner is van Twentse MKB bedrijven** in de toegepaste waterstof-technologie. Ondernemers worden door deze netwerkorganisatie geholpen om hun energievoorziening en product toekomstbestendig te maken. De energiehub Twenterand heeft als doel bij te dragen aan de energietransitie, netcongestie te helpen verminderen, bij te dragen aan **sterk regionaal vestigingsklimaat** en te zorgen voor een krachtige economie van Vriezenveen en de regio.

Bedrijventerreinen Almelo

Op **bedrijventerrein Almelo** zijn meerdere grote industriële afnemers die interesse in lokale afname van windenergie hebben. De lokale ondernemersvereniging of het lokale parkmanagement kan een mogelijke rol van betekenis spelen bij het **clusteren van de energievraag**. Uiteraard willen zij goed geïnformeerd worden.

Bedrijventerreinen Twenterand

In Twenterand vinden zich op meerdere locaties **meerdere bedrijventerreinen**. De bedrijven op het bedrijventerrein de Oosterweilanden willen graag goed geïnformeerd blijven, ook op het gebied van financiële participatie. Daarnaast willen zij graag gezamenlijk onderzoeken of zij energie kunnen afnemen.

Essenkracht - Lokaal energiek en duurzaam

Essenkracht is een samenwerkingsverband van inwoners uit de gemeente Tubbergen met als doel **duurzame initiatieven** in de gemeente te versnellen. Hiermee willen ze ervoor zorgen dat leefbaarheid, werkgelegenheid, economie en het groene imago van hun gemeente ook voor toekomstige generaties behouden blijft. Deze energiecoöperatie ziet de ontwikkeling van windenergie in het gebied als **onafwendbaar**. Daarnaast zien zij voor zichzelf een belangrijke rol in de communicatie naar de inwoners van de gemeente Tubbergen.

EC-NOT is een initiatief in Noord-Oost Twente om de RES doelstellingen van de gemeenten Dinkelland, Tubbergen, Losser en Oldenzaal gezamenlijk te behalen, zowel op kwantitatief (aantal GWh) als op kwalitatief niveau (minimaal 50% lokaal eigendom). Het streven naar **50% lokaal eigendom** is van essentieel belang om ervoor te zorgen dat de inwoners van het gebied niet alleen de lasten dragen, maar ook kunnen profiteren van de voordelen. Deze energiecoöperatie ziet de ontwikkeling van windenergie in het ATT gebied als **onherroepelijk**. Dankzij de samenwerking tussen lokale energie-initiatieven, zoals het ATT project, kan er versnelling worden gegeven aan de energietransitie en de verduurzaming van de omgeving.

ECO, de Energie Coöperatie Overijssel, is een regionale organisatie die energiegemeenschappen in Twente en West-Overijssel ondersteunt. Het doel is het faciliteren en realiseren van diverse energieprojecten, van windparken tot zonnepanelen op daken, en het bevorderen van aardgasvrije buurten en dorpen. Deze energiecoöperatie ziet de ontwikkeling van windenergie in het gebied als onafwendbaar. Ze streeft naar 100% lokaal eigendom van energieprojecten en zet in op een eerlijke, democratische, duurzame en sociale energietransitie. In het ATT gebied kan ECO als vertegenwoordiger van de lokale coöperaties een actieve rol spelen.

Almelo Energie | om is een lokale energievoerderscoöperatie van vrijwilligers, voortgekomen uit een initiatief in Aadorp – Duurzaam Aadorp. Samen met tientallen andere vergelijkbare coöperaties vormen zij het groenste energiecollectief van Nederland: om | nieuwe energie. Uitgangspunt is het verduurzamen van eigen regio's door opwekken en mee-investeren in **100% groene en lokaal opgewekte energie** uit eigen projecten. Binnen het ATT project zoeken zij een **actieve rol** voor zowel planning, investering en afname. Deze energievoerderscoöperatie ziet de ontwikkeling van windenergie in het gebied als noodzakelijk.

Energie Coöperatie
Twenterand

Op het moment van het schrijven van deze rapportage zijn de uitgangspunten met betrekking tot Energie Coöperatie Twenterand nog onvoldoende gecommuniceerd.

Pure Energie, opgericht in 1995, is een Nederlandse energiemaatschappij die zich toelegt op het leveren van groene stroom. De energie die Pure Energie levert, wordt volledig opgewekt uit eigen zonne- en windprojecten verspreid over Nederland. Het bedrijf is verantwoordelijk voor de gehele levenscyclus van deze duurzame projecten, inclusief ontwikkeling, investering, bouw, beheer en verzekering. Pure heeft **grondposities in het gebied** en willen graag **met één of meer lokale partijen** het initiatief nemen voor de ontwikkeling van de windturbines in het ATT zoekgebied. Zij willen graag het initiatief nemen voor de ontwikkeling van de windturbines in het ATT zoekgebied. Pure Energie **staat open voor lokaal eigendom* tot 50%, zoals ook in opgenomen in het landelijk klimaatakkoord**. Daarboven moeten ze heroverwegen wat hun mogelijke rol in dit proces zou kunnen zijn.

Windunie heeft meer dan 20 jaar ervaring in de ontwikkeling van o.a. windparken, van de ontwikkelfase tot en met de exploitatie (beheer). Als coöperatieve ontwikkelaar streeft Windunie **naar 90% lokaal eigendom** in al haar projecten. Dit vertaalt zich in een financiële betrokkenheid van 10% eigenaarschap. Het doel is om niet alleen het commerciële eigendom, maar ook de **stroom zelf in de regio te houden**.

Windunie streeft ook naar het vaststellen van gebiedsafspraken, zoals gesocialiseerde grondvergoedingen en brengt vraag en aanbod bij elkaar. Als coöperatieve ontwikkelaar neemt Windunie **geen grondposities** in, maar laat deze bij de boeren en grondeigenaren zelf of bij een gebiedsvereniging.

*Hier dient vermeld te worden dat lokaal eigendom door stakeholders zoals commerciële partijen, grondeigenaren en coöperaties individueel geïnterpreteerd wordt

Tijdens de verkenning is er gesproken met verschillende groepen omwonenden binnen de drie gemeenten. Het beeld wat naar voren kwam is dat zij voornamelijk **zorgen hebben om de leefkwaliteit** (en het noaberschap) van hun leefomgeving en meer specifiek over (geluids)overlast, slagschaduw, trillingen, gezondheid, maar ook met betrekking tot de waarde van de woningen. Tevens zijn er zorgen over de achteruitgang van biodiversiteit, waaronder vogelsterfte. Ondanks de zorgen begrijpen omwonenden dat de transitie naar hernieuwbare energie onontkoombaar is en dat elk gebied een verantwoordelijkheid heeft om hieraan bij te dragen. Het merendeel van de omwonenden spreekt de wens uit **om actief betrokken te worden** bij de totstandkoming van de windmolens in het ATT gebied. Ze vinden het belangrijk om invloed te kunnen uitoefenen op de planvorming en uitvoering. Daarnaast hebben omwonenden behoefte aan een **vast aanspreekpunt** en willen graag goed geïnformeerd blijven.

Stichting gezonde leefomgeving ATT representeert meer dan 100 gezinnen (omwonenden) uit het beoogde ATT gebied.

Het **doel** van de stichting is:

- ❖ De **informatievoorziening** betreffende de gevolgen en risico's van plaatsing van windturbines in het ATT gebied richting de achterban te verzorgen.
- ❖ Het **behartigen van belangen** van omwonenden die tegen de realisatie zijn van windturbines in het ATT gebied. De **princiële** tegenstand voor het plaatsen van windturbines in het ATT gebied komt voort uit:
  - ❖ Risico op **gezondheidsschade** – de bewoners en de Stichting zien aantoonbare risico's (ervaringen bestaande windparken) aangaande gezondheidsschade en hinder.
  - ❖ Onzorgvuldig/ **onjuist bestuur** - de bewoners en de Stichting zien met herhaling dat het legaliteitsbeginsel en het Nevele arrest worden geschonden. Zij vinden dat er eerst duidelijkheid over de veranderingen in de landelijke wet- en regelgeving moet komen voordat de Provincie de turbinenormen en ontwikkelladder in het ATT gebied vastleggen.

De Stichting overweegt een **eventuele** rol in de **omgevingsadviesraad** om daarin de belangen van de 100 gezinnen (omwonenden) te kunnen behartigen. Dit sluit hun principiële weerstand niet uit.

Stakeholder participatie

Overheden

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Gemeente Almelo	Overheid	●	●	●	●	●
Gemeente Tubbergen	Overheid	●	●	●	●	●
Gemeente Twenterand	Overheid	●	●	●	●	●
Provincie Overijssel	Overheid	●	●	●	●	●
Waterschap Vechtstromen	Overheid	●	●	●	●	●

Grondeigenaren

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Zandwinning Oosterweilanden	Grondeigenaar	●	●	●	●	●
Vereniging Duurzaam ATT	Grondeigenaar	●	●	●	●	●
Overige*	Grondeigenaar	●	●	●	●	●

* Bij de overige grondeigenaren gaan we uit van de grootste gemeenschappelijke deler. Individueel zijn er andere meningen mogelijk.

Stakeholder participatie

Zakelijke afnemers

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Zandwinning Oosterweilanden	Zakelijke afnemers	●	●	●	●	●
Smart Energy Hub (Hydronex & H2 Hub Twente)	Zakelijke afnemers	●	●	●	●	●
Bedrijventerrein Almelo	Zakelijke afnemers	●	●	●	●	●
Bedrijventerrein Twenterand	Zakelijke afnemers	●	●	●	●	●

Energie coöperaties

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Energie Coöperatie Overijssel	Coöperatie	●	●	●	●	●
Energie Coöperatie Noordoost Twente	Coöperatie	●	●	●	●	●
Essenkracht	Coöperatie	●	●	●	●	●
Energie Coöperatie Twenterand	Coöperatie	●	●	●	●	●
Energie Coöperatie Almelo	Coöperatie	●	●	●	●	●

Stakeholder participatie

Commerciële ontwikkelaars

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Pure Energie	Ontwikkelaars	●	●	●	●	●
Windunie	Ontwikkelaars	●	●	●	●	●

Omwonenden en Stichting gezonde leefomgeving ATT

Naam	Type partij	Zien mogelijkheden voor windturbines	Wil participeren in planvorming	Wil maximaal lokaal eigendom	Wil investeren	Wil energie afnemen
Omwonenden	Omwonenden	●	●	●	●	●
Stichting gezonde leefomgeving ATT	Omwonenden	●	●	●	●	●

Conclusie en vervolgstappen

Conclusie verkenning

Algemene bevindingen

Tijdens deze verkenning hebben we intensief gesproken met alle stakeholders; omwonenden, grondeigenaren, lokale energie coöperaties, grote energie vragende en afnemende bedrijven en de gemeenten. Deze stakeholders kennen allemaal verschillende achtergronden en verschillende belangen. Deze zijn tijdens dit proces allemaal besproken en uitgesproken.

Wat in positieve wijze opvalt is dat de stakeholders constructief hebben deelgenomen aan dit proces. Dit compliment geldt ook voor omwonenden die zich eerder negatief uitgesproken hebben over de plaatsing van windturbines. Daarnaast hebben zij hun zorg uitgesproken over de mogelijke gevolgen van windturbines voor de omgeving. Wat alle stakeholders verbindt is dat zij zoekende zijn naar een passende rol in dit proces, waarbij zij erkennen dat hun belangen verschillen.

Uit de gevoerde gesprekken en de stakeholdersanalyse blijkt dat er voldoende draagvlak/bereidheid is voor een nadere uitwerking van een publiek private samenwerking inzake de realisatie van windturbines in het zoekgebied ATT Twente.

Mogelijke locaties

Identificatie mogelijke locaties

Het ATT-zoekgebied ligt in het grensgebied tussen Almelo Noord, Twenterand Zuid en Tubbergen West. De rode stippellijn geeft het ATT-zoekgebied weer.

Op basis van onze gesprekken met alle gebiedspartners hebben wij binnen het zoekgebied **drie kansrijke locaties** voor windenergie kunnen identificeren.

- 1) Almelo
- 2) Vriezenveen - Zandwinning
- 3) Vriezenveen, Tubbergen - Weitemanslanden

Vervolg

Maatwerk PPS

De nadere verkenning van de mogelijkheden van een PPS binnen het zoekgebied ATT Twente vraagt om een maatwerkaanpak. Dit maatwerk vraagt om verdiepende vervolggesprekken die leiden naar het opstellen en ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst. Daarnaast zal er een gebiedseigen governance ingericht moeten worden, om de objectiviteit van het proces te waarborgen. Binnen deze nieuw op te richten governance moeten de belangen van de diverse stakeholders geborgd worden. De juiste governance draagt bij aan de objectivering van het proces en aan een zuivere besluitvorming.

Zoals gezamenlijk afgesproken, wordt het maatwerk PPS en de uitwerking van de bijbehorende governance structuur **in de komende twee maanden** in detail uitgewerkt en opgeleverd.

Lander Advies
Erik Back & Anne Dannenberg
www.landeradvies.nl
info@landeradvies.nl

lander
